

20 éves a Gyermekvédelmi törvény

**A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
innovatív szolgáltatásainak fenntarthatósága-**

Programból szolgáltatás

Langerné Victor Katalin

EMMI, társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Beavatkozási Irányai

A szegénységben élők arányának a csökkentése

- Munkaerő-piaci integráció elősegítése
- Roma népeiséget célzó szakpolitikák, beavatkozások

A szegénység újratermelődésének megakadályozása

- Gyermek szegénységének csökkentése
- Gyerekek oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása
- Végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése

Egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése

- Lakhatás javítása
- Települési, térségi szegregáció csökkentése
- Egészségi állapot javítása
- Diszkrimináció csökkentése
- Érintettek bevonása a programok tervezésébe, végrehajtásába, értékelésébe

Cél: a nyomor reprodukciójának megtörése, ezért a felzárkózás hosszú folyamat!

Ahol már elindultak jó kezdeményezések, ott hosszú távon folytatni kell, mert **egy-két éves projektek csak egyszerű, homogén problémákat képesek kezelni.**

A felzárkózási fejlesztések sajátosságai

Előnyök:

- Szükségletorientált, rugalmas
- Innovatív
- Közel megy, helyben van jelen
- Újabb és újabb hátrányos helyzetű célcsoportokat képes bevonni
- Van forrás a jó szakemberre, szolgáltatásra

Hátrányok lehetnek

- Ideiglenesség, projekt-jelleg
- A befejezés után csalódás a célcsoportban
- Lezáratlan folyamatok
- Hosszú távú eredmények, hatások elmaradása

Mit tehetünk a felzárkózási fejlesztések fenntarthatóságáért ?

1) **Új** – eddig hiányzó felzárkózási szolgáltatások megteremtése, rendszerbe ágyazása. **Új** hiánypótló támogatások megteremtése

Példa: Biztos Kezdet Gyerekház vagy Roma lányok _Bari Shej projekt

2) A hátrányos helyzetűekre koncentráló „**párhuzamos**” szolgáltatások működtetése a meglévő rendszer korrekciójára – amíg az nem képes ellátni ezt a funkciót.

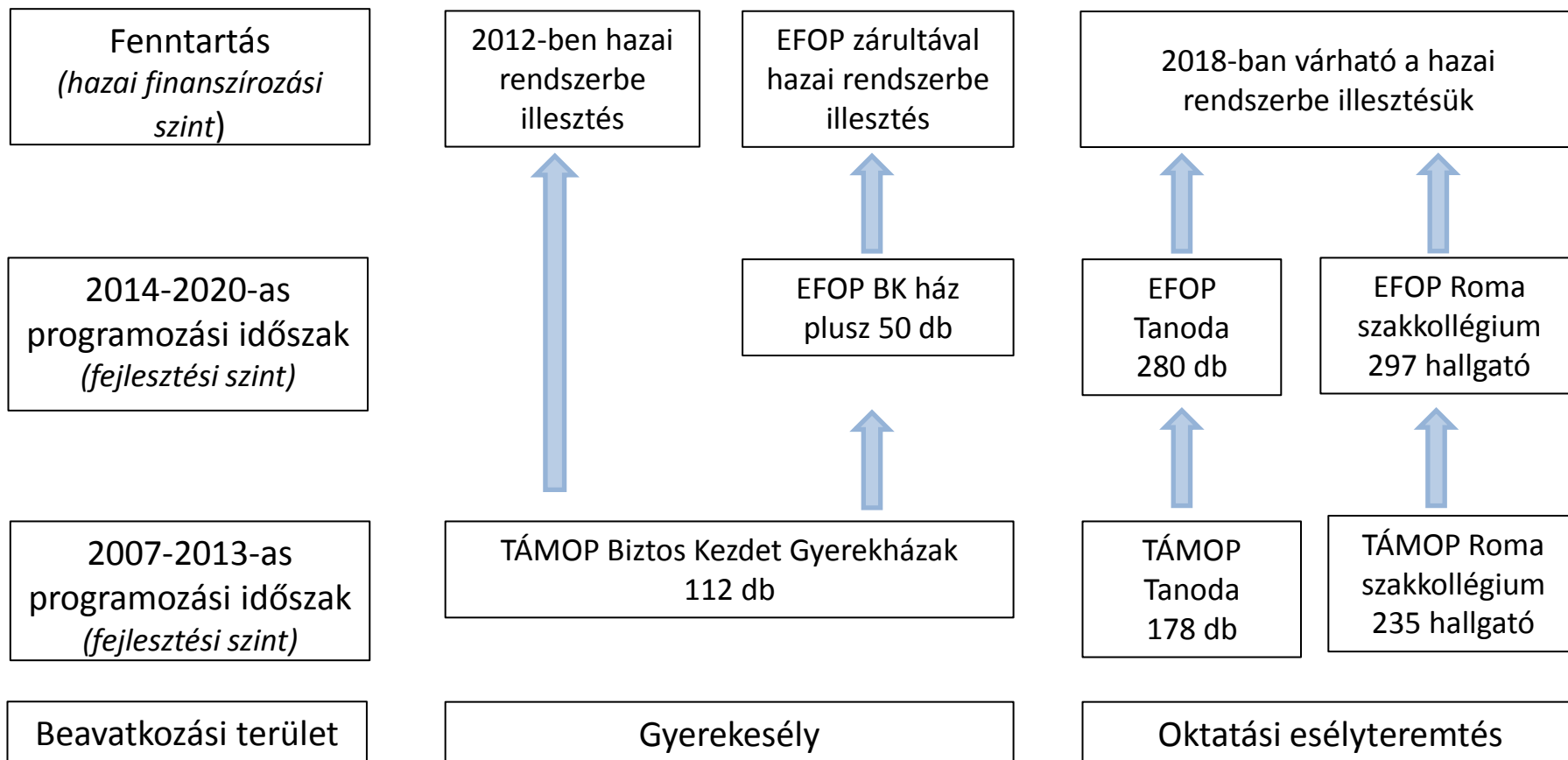
Példa: Tanoda

3) A meglévő rendszerek **korrekciója**, **ráépülő új funkciók** megteremtésével.

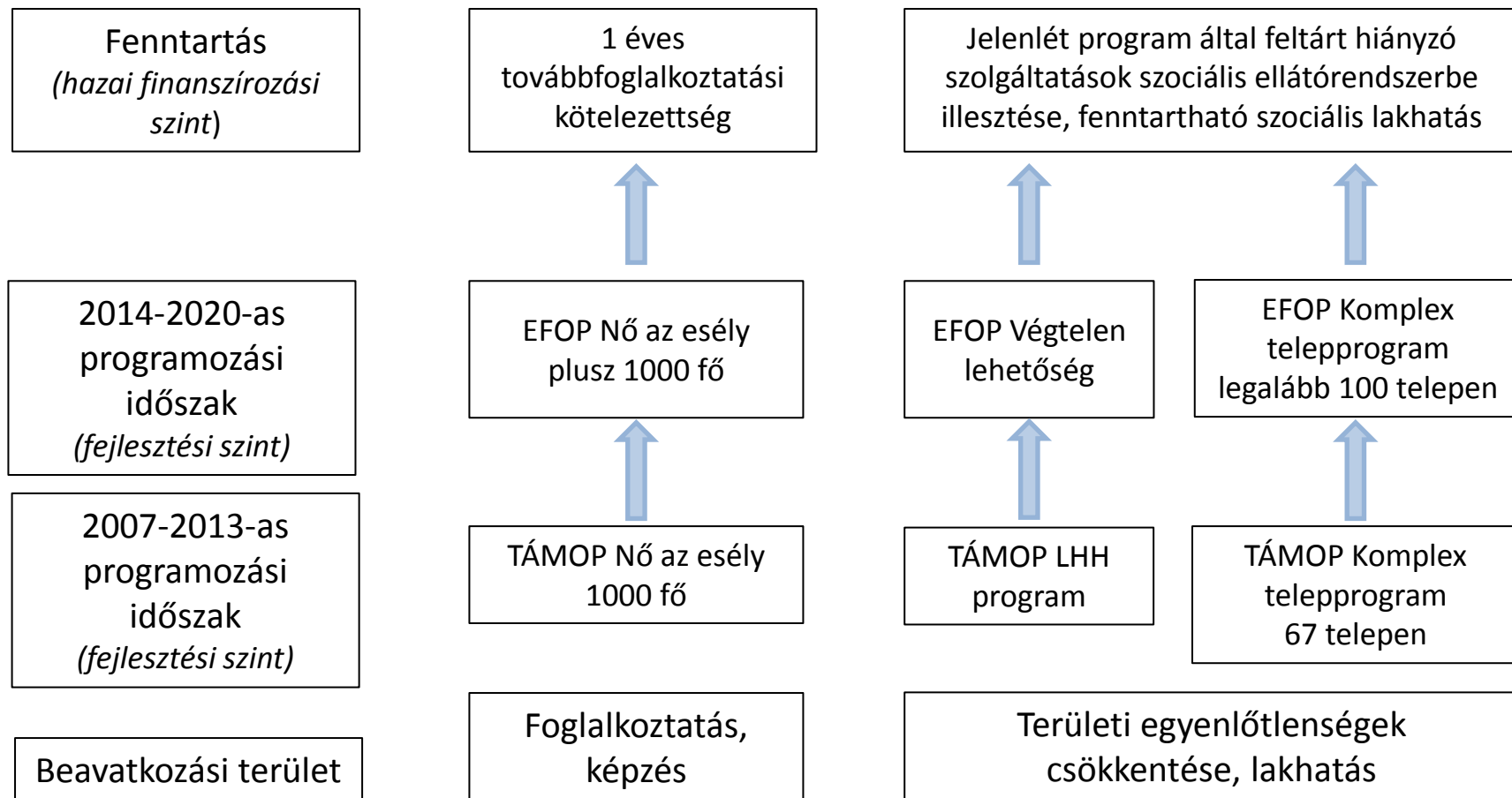
Példa: EFOP 1.4.2 integrált térségi gyerekprogramok a család- és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán

Kollégium Plusz a kollégiumok bázisán

Mit tehetünk a felzárkózási fejlesztések fenntarthatóságáért ?

Mit tehetünk a felzárkózási fejlesztések fenntarthatóságáért ?

	I. szakasz	II. szakasz	III. szakasz	IV. szakasz
	Pilot	Pilot kiterjesztése	Szolgáltató rendszerhez való illesztés	Szolgáltató rendszerben történő működés pontosítása, korrekciók
Biztos Kezdet Gyerekház	[Red bar spanning all phases]			
Tanoda	[Green bar spanning I, II, III phases]			
Roma lányok iskolaelhagyásának megelőzése	[Purple bar spanning I, II phases]			
Kollégium Plusz	[Blue bar spanning I phase]			
Időtartam	1-3(5) év		1 év	folyamatos

A felzárkózási fejlesztések fenntarthatósága Lehet programból szolgáltatás?

Cél a Gyvt-ben egy felzárkózási szolgáltatáscsomag megteremtése a szegény/rászoruló /hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatására

**Gyerekház,
Tanoda,
Kollégium Plusz,
Jó kis hely**

Honnan – hová?

Lehet programból szolgáltatás?

A hazai rendszerbe vezetés lépései

- 2004-től **modellkísérletként** 4 helyszínen angol modell alapján (Katymár, Csurgó, Ózd, Józsefváros)
- 2006-tól a **Norvég Alapból** 4 modell a szécsényi kistérségben.
- 2008-tól a Biztos Kezdet Gyerekházak létrehozása **uniós forrásból** történik (TÁMOP).
- A 2007-2013 tervezési időszakban (plusz Norvég) **115 Gyerekház létesült**
- **2012-től hazai finanszírozás az uniós projektet befejező Gyerekházaknak:** 2012-ben **41**, 2013-ban **43 Gyerekház** kapott támogatást. 2015-től **112 Gyerekház van a hazai rendszerben, 2017-től 113, illetve új EFOP 1.4.3 (bíráló alatti 115).**
- **2013. január 1-jétől hatályos a Gyerekházak beillesztése a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (Gyvt.), a gyermekjóléti alapellátások közé.**
- **2013-tól a szakmai szabályok: 15/1998 NM rendeletben**
- **2014-től** a Gyvt.-ben adott felhatalmazás alapján **három évre szóló befogadással adható forrás a Gyerekházak biztonságos működéséhez.**

Biztos Kezdet Gyerekház: törvény szabályozás

Szabályozásban követendő ALAPELVEK

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény: Biztos Kezdet Gyerekház

- 38/A. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott **társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.**
- (2) A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében **együtműködik** különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.
- (3) A fenntartó a Biztos Kezdet Gyerekházat szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben **önálló egységként működteti.**

Végrehajtási szabályok

SZAKMAI SZABÁLYOK: A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben: személyi, tárgyi és egyéb működési feltételek

FINANSZÍROZÁS: A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendeletben

- 3/B. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekház működési támogatása minden szolgáltató esetén azonos mértékű (de lehetne differenciálni!)
- (2) Működési támogatás olyan szolgáltató után nyújtható, amely a Társadalmi Megújulás Operatív Program vagy a Norvég Finanszírozási Mechanizmus keretében a Biztos Kezdet Gyerekház projektet befejezte.
- 3 évre történhet a befogadás a támogatásra
- A gyerekházak működési engedély kötelesek, a finanszírozást csak ennek birtokában kapják!!!

Fő szakmai szabályok -ALAPELVEK

Biztosítani kell:

- A gyermek számára rendszeres szakmai szolgáltatásként a képesség kibontakoztató foglalkoztatást, állapotfelmérést, **fejlesztést és étkeztetést**;
- A **gyermek szülővel együtt** történő részvételét a foglalkozásokon, a szülő számára kompetencia fejlesztést célzó, preventív célú programokat;
- Legalább havi egy **közösségi rendezvény** szervezését a helyi közösség számára;
- **Szülők részére** egészségügyi tanácsadást és szülői csoportos beszélgetéseket, aprófalvakban élők számára rendszeres játékos **foglalkozásokat**;
- **Együttműködést a külső szakemberekkel**, valamint havi egy team megbeszélés szervezése;

Biztos Kezdet Gyerekház – az illesztési folyamat megy tovább...

Tervezett változások a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben 2018-tól

CÉLCSOPORT

0-3 év közötti gyermekek alkotják a gyerekház szolgáltatásait **rendszeresen** igénybevevők körét.

FONTOS! A rendszeresen igénybe vevő gyermekek **legalább 50%-ában** a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeket kell érteni. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek **felének** pedig emellett hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek is kell minősülnie.

NYITVATARTÁSI IDŐ

A gyerekház egész évben a hét 5 munkanapján 8-14 óráig legalább 6 órában nyitva tart.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Csak **közalkalmazotti jogviszony** keretében foglalkoztathatóak a szakemberek.

Biztos Kezdet Alapképzés (vezető) és szakirányú végzettség (munkatárs) előírása

SZOLGÁLTATÁSOK

Bővül a gyerekházak tevékenységi köre. A nyújtható lehetséges szolgáltatások között (nem kötelező feladatként) megjelenik a várandós anyák támogatását, a veszélyeztetett terhesség megelőzését, a gyerek fogadására való felkészülést, családtervezési ismeretek átadását segítő tevékenységek, valamint több közösségi rendezvény: elsősorban a közvetlen célcsoportnak -

Egymásra épülő programok- Összekapcsolódó szolgáltatási háló

KÖZÉPISKOLA

Tanuláshoz visszavezető program

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Továbbtanulási szándékot és lehetőséget erősítő program

EGYETEM

EFOP 3.4.1. – VEKOP 7.4.1.
Roma szakkollégiumok – a roma fiatalok diplomaszerezéséért

EFOP 3.1.10. *Lépj egy fokkal feljebb!* - Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása

KOLLÉGIUM PLUSZ
Kollégiumi szolgáltatás bővítés

EFOP 3.1.8. *Együtt, testvérként* – iskolaközi szemléletformáló programok

EFOP 3.1.9. *Iskolapad újratöltve* - Második Esély Programok Tanköteles koron túli fiatalok végzettség szerzésének támogatására

EFOP 3.3.1. *Tanoda program* hátrányos helyzetű, roma tanulók iskolai előrehaladásáért

EFOP 3.1.4. *Útravaló Ösztöndíjprogram* a hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulásáért

EFOP 1.4.4. *Bari shej- Nagylány* - Roma lányok továbbtanulási esélyeinek növelése

ÓVODA

3 éves kortól kötelező

EFOP 5.2.1. *keretében: Esélypontok* óvodákkal, óvodáknak az óvodáskorúakra irányuló esélyteremtő programok összehangoltabb megvalósításáért, elsősorban elmaradott térségekben

KISGYERMEKKOR

Születéstől 3 éves korig

EFOP 1.4.3. *Biztos Kezdet Gyerekházak és „Jó kis hely”* kistéleplési komplex gyermekprogramok

EFOP 1.4.2. *„Integrált térségi gyerekesély programok”* Hátrányos helyzetű **térségekben** felzárkózást segítő gyermek és ifjúsági programok

EFOP 3.1.7. *Esélyteremtés a köznevelésben KIEMELT MÓDSZERTANI ÁTFOGÓ PROGRAM*